

“Rescatem del mar milers de persones que intenten arribar a Europa”

ALMUDENA MONTAÑO INDIA

Proactiva Open Arms és una ONG d'ajuda humanitària especialitzada en tasques de socorrisme marítim. La seva missió és rescatar del mar persones que intenten arribar a Europa fugint de conflictes bèl·lics, persecució o pobresa. La va fundar l'any 2015, a Badalona, Òscar Camps, propietari de l'empresa de socorrisme i salvament marítim Proactiva. Des de llavors, han ajudat a prop de 150.000 persones a arribar a la costa, n'han recollit més de 10.200 a la deriva i han salvat a un miler de persones atrapades en penya-segats. El vaixell que fan servir com a base d'operacions en alta mar, l'Astral, ha estat atracat al port de Blanes del 27 de novembre al 2 de desembre amb una campanya de sensibilització ciutadana i escolar que recorrerà vuit ports de la costa catalana. L'objectiu és mostrar la situació d'emergència humanitària al Mediterrani central i el treball de salvament que realitzen.

Per conèixer de prop la tasca que porten a terme entrevisto dins el vaixell el seu capità i membre de Proactiva Open Arms, Michele Angioni, de 29 anys i originari de la Sardenya.

Com va néixer l'ONG Open Arms?

El fundador, Òscar Camps, va veure l'any 2015 una foto de nens ofegats al mar Egeu i va decidir mobilitzar-se. Ell té una empresa de socorristes amb molta experiència a les costes espanyoles i va pensar que si aquí salva vides, per què no es pot fer a altres llocs? I se'n va anar amb un amic, un neoprè i les seves aletes a l'illa grega de Lesbos i van salvar a molta gent. Van comprovar que allà hi ha moltes ONG que ajuden amb els primers auxilis, reparteixen menjar, roba, ajuda legal... però faltava l'acció de rescatar la gent al mar. En un dia poden arribar fins a 5.000 persones en barques!

Ara esteu instal·lats a Lesbos. Què feu allà?

Fem de socorristes i salvem vi-

Michele Angioni a bord de l'Astral a la seva estada al port de Blanes. Foto Almudena Montaña

des. Rescatem del mar a milers de persones que intenten arribar a Europa. A la costa de Lesbos arriben de Turquia diàriament petites embarcacions sobrecarregades de gent que no sap nedar. Només han de creuar 9 quilòmetres, però en condicions extremadament perilloses. Lesbos no té una gran platja de sorra, té roques i penya-segats. Les barques venen sense patró i xoquen amb les roques perquè no saben com aturar el motor. Tot i que hi ha molta ajuda humanitària a la costa, no hi ha ningú que els ajudi a sortir de l'aigua, ni guàrdia costera ni salvament marítim. Ara hi som nosaltres i som molt necessaris!

Quants voluntaris trebal·leu en cada missió?

Les missions estan formades per 11 voluntaris i duren 15 dies. Només som fixos el mecànic del vaixell i el capità, que som els únics que guanyem un petit sou. Tots els voluntaris són professionals i estan preparats, no es pot anar a socórrer a la babalà perquè està en joc la vida de moltes persones i també la teva. Tots tenen la base de socorrista, patró o mariner i també tenim metges i infermers experts en emergències.

Quan es va incorporar al projecte?

Fa un any. Jo navego des de ben petit. Quan tenia 19 anys vaig entrar a l'Acadèmia de la Marina Mercant. Durant anys vaig embarcar en vaixells de càrrega fins que em vaig cansar i vaig convertir-me en capità de iots. L'any passat vaig conèixer a Mallorca l'altre capità d'Open Arms i em va explicar el projecte que estaven fent... em va captivar! Li vaig dir que volia formar-ne part.

Com és el vostre dia a dia de rescat a Lesbos?

Ens quedem a la costa amb els prismàtics, pendents de l'horitzó i esperant que arribin barques. Rescatem persones de totes les edats i també gent gran i nens. Els portem a terra i allà ja hi ha altres ONG que fan els primers auxilis. Al principi no teníem embarcacions de rescat i ens tiràvem a l'aigua nedant a socórrer la gent. Fins que un dia vam viure una gran tragèdia...

Què va passar?

Un naufragi va deixar centenars de morts a l'aigua. Vam rescatar vius a més de dues-centes persones, però no va ser suficient. Va

ser una missió molt dura que ens va fer replantejar-nos moltes coses: necessitàvem embarcacions urgentment perquè nedant no arribàvem a tots.

I vau adquirir el vaixell Astral.

Sí. L'Astral és una cessió temporal que ens ha fet un empresari espanyol. Té 32 metres d'eslora i 7,20 metres de mànega. Hem instal·lat una infermeria amb oxigen i tot el material mèdic necessari per atendre cures intensives i poder intubar, si cal. Actualment també disposem de quatre motos aquàtiques i dues embarcacions de rescat.

Com és el perfil dels refugiats que salveu?

La majoria són siris que fugen dels bombardejos de la guerra de Síria. Arriben famílies senceres de classe mitja-alta i amb estudis que han recopilat diners per subornar les màfies o funcionaris públics perquè els posin en una barqueta per marxar del país.

Quines relacions teniu amb les institucions i els governs?

No gaires. Estem pressionant perquè creiem que el rescat és una obligació i ningú a Europa

se n'està fent càrrec. Mentre si guem necessaris continuarem amb els rescats a Lesbos, Líbia o qualsevol altre lloc.

Com us financeu?

El 96% del finançament prové de donacions particulars, i la resta d'ajudes d'organismes oficials i administracions locals. Es poden fer les donacions a través de la nostra pàgina web www.proactivaopenarms.org.

Heu vingut a Blanes per portar a terme una campanya de sensibilització.

Sí, volem que la gent ens conegui, sobretot els estudiants. Als petits els expliquem que som persones que ajudem persones.

Què pregunten els nens?

Els més petits fan preguntes molt profundes, que no acostumen a fer els adults. No els ensenyaem els vídeos més durs, però tot i així queden impactats de l'audiovisual i de l'exposició de fotos que tenim dins el vaixell. Explicuem amb paraules senzilles que hi ha gent que té dret a viatjar per tot arreu, però d'altres no. També pregunten sobre la roba que utilitzem, que la veuen exposada, i com fem els rescats.

Explica'm un rescat impactant que hagi acabat amb un final feliç.

Aquest estiu ens van trucar del Centre de Coordinació de Roma per fer un rescat d'una barca. Vam estar 18 hores buscant-la sense èxit, havíem de pentinar 8.000 km² de mar i ja esperàvem el pitjor. L'endemà al matí els vam trobar: tres músics tocant la guitarra en una barca de fibra molt petita a 100 milles de la costa de Líbia! Eren amazics, una minoria de Líbia que ens van dir que els perseguen les milícies per difondre la seva cultura i no professar la mateixa religió. Els vam portar a Itàlia i, des d'allà, volien arribar a Alemanya. ■

